

***АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО
СУПРОВОДУ ТА РОЗВИТКУ
СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ***

*Матеріали VI Всеукраїнської наукової
електронної конференції*

(м. Київ, 26 жовтня 2023 р., Україна)

Київ 2023

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
І СПОРТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ**

**Актуальні проблеми
психолого-педагогічного супроводу та
розвитку суб'єктів спортивної діяльності**

**МАТЕРІАЛИ VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ЕЛЕКТРОННОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
(м. Київ, 26 жовтня 2023 р., Україна)**

КИЇВ – 2023

УДК 796.01+378:159.9

ББК 74.00я88

**Друкується згідно з рішенням Вченої ради Національного університету
фізичного виховання і спорту України
наказ № 286 - заг. від 31.08.2023р.**

**Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку
суб'єктів спортивної діяльності:** Матеріали VI Всеукраїнської наукової
електронної конференції (м. Київ, 26 жовтня 2023 р.) / Відповід. ред.:
Т. М. Булгакова. – Київ, 2023. – 145с.

Збірник містить тези учасників VI Всеукраїнської наукової електронної конференції «Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» (26 жовтня 2023 р.). Матеріали розкривають результати досліджень студентів-початківців та науковців у сфері психології, педагогіки, фізичного виховання і спорту. В тезах висвітлюються такі напрями: актуальні напрями психологічного забезпечення та супроводу в фізичному вихованні і спорті, педагогічні аспекти підготовки та розвитку суб'єктів спортивної діяльності, рухова активність та психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя.

Матеріали збірника призначено для студентів (бакалаврів та магістрів), молодих вчених, науковців і практиків, які цікавляться проблематикою психолого-педагогічного супроводу суб'єктів спортивної діяльності.

Редакційна колегія:

Петровська Т. В., к. пед. наук, професор, завідувач кафедри психології і педагогіки
Воронова В. І., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Гринь О. Р., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки
Фольварочний І. В., доктор пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Булгакова Т. М., к. пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Жукова Г. В., к. пед. наук, старший викладач кафедри психології і педагогіки

***Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність
наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.***

IV. ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Барна Мар'яна, Шукатка Оксана АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	113
Божко Денис ВПЛИВ УМОВ СПРИЧИНЕНИХ ПОВНОМАСШТАБНОЮ ВІЙСЬКОВОЮ АГРЕСІЄЮ НА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЮНИХ ФУТБОЛІСТІВ 6-10 РОКІВ НА ЕТАПІ ПОЧАТКОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	115
Болібрук Катерина ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	116
Кочержук Яна, Шукатка Оксана ПЕДАГОГІЧНІ МЕТОДИ ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ДО ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	117
Курдибаха Оксана ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	118
Масоха Владислава ПРОБЛЕМАТИКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ СИСТЕМИ МВС ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ.....	120
Нагорна Дарія СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	121
Нагорна Вікторія, Митько Артур, Качарова Єлизавета ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	123
Пашков Ігор, Пашкова Людмила ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	125
Примак В'ячеслав ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ У СПРИЙНЯТТІ СТУДЕНТІВ-ФУТБОЛІСТІВ.....	127
Проценко Геннадій, Петровська Тетяна РОЗВИТОК ДИТЯЧО ЮНАЦЬКОГО СПОРТУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ (НА ПРИКЛАДІ ВОЛЕЙБОЛУ).....	128
Рибалка Валентин ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ З НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ПІД ЧАС ВІЙНИ..	130
Тігаренко Світлана, Цись Наталія ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	134

ПРОБЛЕМИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Нагорна Вікторія, Митько Артур, Качарова Єлизавета
Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна

Актуальність дослідження. Дистанційне навчання у сфері фізичної культури і спорту під час війни в Україні є актуальним та необхідним напрямом освітнього процесу. Перш за все, дистанційне навчання є запорукою безпеки учасників. Умови воєнного конфлікту призводять до небезпеки на вулицях і в загальнодоступних спортивних закладах. Дистанційне навчання у фізичній культурі та спорті дозволяє уникнути ризику для здоров'я і життя учасників, забезпечуючи навчання в безпечному середовищі. Це веде до наступного пункту - збереження навчального процесу, адже воєнний стан у країні призводить до тимчасового закриття спортивних закладів та шкіл, що може призвести до втрати інтересу до цієї сфери в житті дітей і молоді, а дистанційне навчання дозволяє зберегти неперервність навчання та підтримувати інтерес учнів до фізичної активності. Також, умови війни мають серйозний вплив на психічний стан дітей і молоді. Фізична активність і спорт можуть відігравати важливу роль у зниженні стресу та покращенні емоційного стану, соціальній взаємодії та підтримці командного духу, можливості спілкування і взаємодії між учасниками групи, навіть в умовах віддаленості.

Мета дослідження – аналіз проблематики дистанційного навчання у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану в Україні

Результати дослідження. Дистанційне навчання у сфері фізичної культури і спорту має свої особливості, які вимагають адаптації традиційних методів навчання до віртуального середовища. Основні аспекти та особливості дистанційного навчання у цій сфері були скомпільовані на основі аналізу спеціалізованих джерел та описані нами на Рисунку 1.

Інтерактивні заняття:	Відео уроки та онлайн-тренінги:	Індивідуалізація та адаптація:	Оцінювання та відстеження прогресу:	Мотивація та сприяння самодисципліні:
<ul style="list-style-type: none">Для підтримки активності та взаємодії учнів у віртуальному класі, використовують інтерактивні заняття. Це може включати в себе вебіари, онлайн-групові заняття, використання інтерактивних дошок і інших інструментів для спілкування та взаємодії.	<ul style="list-style-type: none">Відео уроки та онлайн-тренінги можуть надавати детальні інструкції, демонстрації техніки вправ (платформи відеокommунікації), що допомагає учням зрозуміти і правильно виконувати вправи.	<ul style="list-style-type: none">Вчителі та тренери можуть створювати програми, враховуючи потреби кожного учня окремо, і надавати рекомендації для покращення їхнього фізичного стану та навчальних результатів.	<ul style="list-style-type: none">Для вимірювання прогресу учнів і визначення їхнього рівня фізичної активності та навчальних досягнень використовують онлайн-інструменти для оцінювання та відстеження, тестування.	<ul style="list-style-type: none">Дистанційне навчання вимагає від учнів більшої самодисципліни та мотивації, оскільки вони не знаходяться в звичайному або тренажерному середовищі. Необхідно розробляти стратегії мотивації та підтримки учнів у цьому аспекті.

Рисунок 1. Основні аспекти та особливості дистанційного навчання у сфері фізичної культури і спорту

Для наступного етапу наших досліджень були залучені 30 експертів - фахівці з досвідом роботи на посаді тренера-викладача в ДЮСШ не менше 10 років. Методом експертних оцінок були визначені основні позитивні та негативні чинники впливу на освітній процес під час дистанційного навчання у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану в Україні (Рис.2).

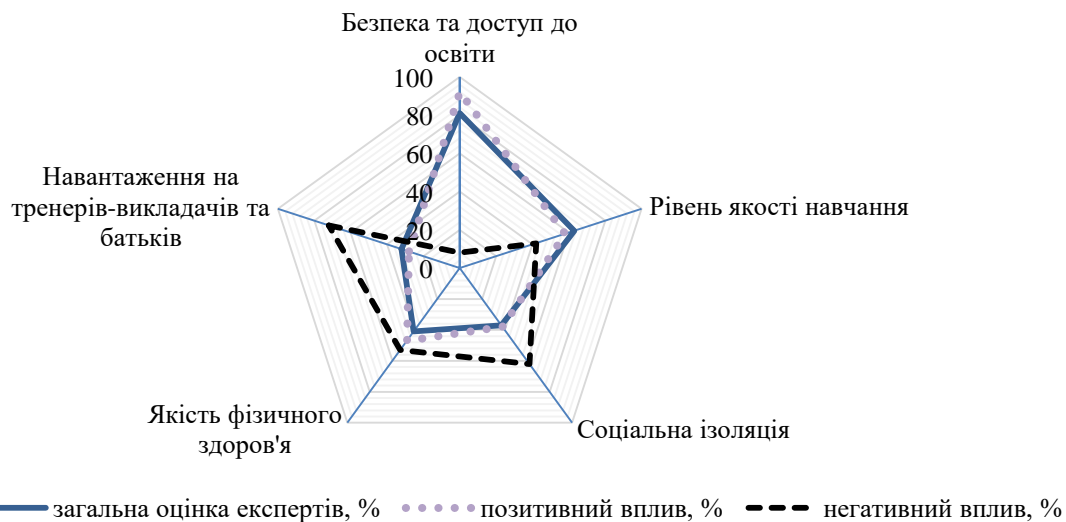

Рисунок 2. Аналіз експертних оцінок позитивних та негативних чинників дистанційного навчання у сфері фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану в Україні

Отримані результати аналізу експертних оцінок дозволяють зробити наступні твердження:

- Умови воєнного стану можуть загрожувати безпеці учнів та вчителів, особливо в районах активних бойових дій. Це може призвести до тимчасового або повного припинення навчання, якщо не забезпечено безпеку на шляху до школи або в самій школі. Безпечні умови для навчання стають пріоритетом у воєнний період. Дистанційне навчання має позитивний досвід у цьому аспекті.
- Дистанційне навчання може не завжди забезпечити таку саму якість освіти, як традиційне навчання в умовах школи. Технічні труднощі, обмежена доступність Інтернету, відсутність необхідного обладнання та програмного забезпечення можуть обмежувати можливості навчання.
- Дистанційне навчання може призвести до соціальної ізоляції учнів, оскільки вони втрачають можливість спілкуватися з однолітками та вчителями у фізичному просторі школи. Це може негативно позначитися на психологічному стані та соціальному розвитку дітей.
- Розвиток фізичної культури у воєнний час може бути обмежений через небезпеку на вулицях та відсутність доступних спортивних закладів. Учні можуть не мати можливості виконувати регулярні фізичні вправи, що може призвести до проблем із здоров'ям.

Дистанційне навчання може створювати додаткове навантаження на вчителів та батьків, які повинні надавати підтримку та контроль за навчанням учнів вдома. Це може бути важко для багатьох родин, особливо в умовах економічних труднощів та втрат.

Висновки. Дистанційне навчання у сфері фізичної культури і спорту в умовах війни в Україні є важливим і необхідним інструментом для забезпечення безпеки, навчання та психологічної підтримки учасників цієї сфери, збереження інтересу до спорту і фізичної активності під час надзвичайних обставин.

1. Hopper T, Fitch C, Griggs G. Teaching and Learning Online in Sport Management: A Content Analysis of an Emerging Field. *Sport Management Education Journal*. 2019;13(1):21-34.
2. Kerwin S, Knight B. Teaching physical education online. *Journal of Physical Education. Recreation & Dance*. 2020;91(5):10-16.

3. Casey A, Goodyear VA, Armour KM. Rethinking the relationship between pedagogy, technology and learning in health and physical education. *Sport, Education and Society*. 2017;22(2):190-206.
4. Kim J. The effects of online interactive physical education instruction on student learning in K-12 environment [dissertation]. Alabama; 2016.

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Пашков Ігор, Пашкова Людмила

Харківська державна академія фізичної культури, Україна

Комунальний заклад «Харківський ліцей № 118 Харківської міської ради», Україна

Актуальність теми дослідження. В умовах повномасштабної війни частина закладів середньої освіти зруйнована або частково пошкоджена. Не зважаючи на важкі часи заклади освіти продовжують функціонувати з використанням дистанційних форм навчання. Великий об'єм нової інформації, яку учні отримують на інших предметах навчального процесу у закладах середньої освіти, фізичні та психологічні навантаження, з якими зіштовхується діти, призводять до постійного напруження та стресу [1–4]. У цих умовах вчителям фізичної культури необхідно долучати дитину до занять фізичною культурою та спортом.

Результати дослідження. Фізична культура в закладі загальної середньої освіти є важливою частиною освітнього процесу, адже вона включає в себе освітні, оздоровчі та виховні завдання: фізичний розвиток особистості учня, вдосконалення його рухових вмінь та навичок, формування стійкої мотивації до занять спортом. Вона поєднує теоретичні та практичні заняття, успішне освоєння яких вимагає від учнів використання розумових та фізичних здібностей. Найважливішим принципом фізичної культури є безперервність та постійність практичних занять для всебічного фізичного розвитку, підтримки здоров'я та позитивного емоційного стану учнів [2].

В даний час досить актуальною є проблема фізичного розвитку і фізичної підготовленості школярів. Погіршення екологічної ситуації, негативні зміни в умовах повсякденного життя чинять несприятливий вплив на здоров'я дітей і підлітків знижується їх фізична підготовленість. Особливо сильно піддаються цим впливам діти шкільного віку, так як саме в цей період найбільш активно йде процес формування основних систем організму, і неадекватний фізичний розвиток негативно позначається на здоров'я на все подальше життя [7].

Постійний перегляд новин, звуки вибухів, повідомлення повітряної тривоги та, найгірше, сумні звістки про смерті українських героїв, мирних жителів, маленьких дітей негативно впливають на ментальне здоров'я, дає велике навантаження на нервову систему громадян. Для того, щоб зберегти фізичне та психічне здоров'я, мати великий внутрішній ресурс та стресостійкість [6].

Серед проблем, з якими стикаються вчителі фізичної культури закладів загальної середньої освіти з організації уроку фізичної культури в умовах дистанційного навчання, можна виділити наступні: обмежений простір домашнього помешкання; неможливість використання матеріально-технічної бази школи, спеціального обладнання та інвентарю; неможливість застосування ігрового та змагального методів, що спричинює брак мотивації учнів для якісного виконання фізичних вправ; неможливість оцінювання розвитку фізичних якостей за навчальними нормативами [3].

Організація освітнього процесу на уроках фізичної культури в закладах загальної середньої освіти в умовах війни має певні особливості, а саме: залежність від безпечної ситуації в регіоні, необхідність поєднання практичних та теоретичних занять, використання сучасних інформаційних технологій та онлайн-контенту [2].